

inspections

visitations

training

cooperation with
partners and
institutions

contests

publications

on the NLI's activity
in agriculture
(for the ILO)

z działalności
Państwowej
Inspekcji Pracy
w rolnictwie
(dla Międzynarodowej
Organizacji Pracy)

2021

SPRAWOZDANIE
REPORT

1. PRZEPISY DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI INSPEKCJI PRACY W ROLNICTWIE

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 27 czerwca 1997 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy **magazynowaniu, przetwórstwie zbóż i produkcji pasz pochodzenia roślinnego**
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 12 stycznia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy **obsłudze ciągników, maszyn, narzędzi i urządzeń technicznych stosowanych w rolnictwie**
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 26 października 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy **przetwórstwie mleka i jego pochodnych**
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 10 marca 1999 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy **uboju zwierząt i przetwórstwie mięsa**
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy **przetwórstwie ziemniaków**
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy **stosowaniu i magazynowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organiczno-mineralnych**
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w **zakładach przetwarzających owoce i warzywa**
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 maja 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy **obsłudze amoniakalnych instalacji chłodniczych w zakładach przetwórstwa rolno-spożywczego**
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z **występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych**
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie **szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki**
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2006 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy

1. LEGAL PROVISIONS REGULATING THE LABOUR INSPECTORATE'S ACTIVITY IN AGRICULTURE

- Regulation of the Minister of Agriculture and Food Economy of 27 June 1997 concerning work safety and health during **storage, processing of cereals and production of feedstuffs of plant origin**
- Regulation of the Minister of Agriculture and Food Economy of 12 January 1998 concerning work safety and health during **operation of tractors, machines, tools and technical equipment used in agriculture**
- Regulation of the Minister of Agriculture and Food Economy of 26 October 1998 concerning work safety and health during **processing of milk and dairy products**
- Regulation of the Minister of Agriculture and Food Economy of 10 March 1999 concerning work safety and health during animal **slaughter and meat processing**
- Regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development of 26 September 2001 concerning work safety and health during **potato processing**
- Regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development of 24 June 2002 concerning work safety and health during **use and storage of plant protection products and mineral and bio-mineral fertilizers**
- Regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development of 10 February 2003 concerning work safety and health in **enterprises processing fruit and vegetables**
- Regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development of 12 May 2003 concerning work safety and health during **operation of ammonia cooling installations in agricultural and food processing enterprises**
- Regulation of the Minister of Health of 30 December 2004 concerning work safety and health connected with the **existence of chemical agents in the workplace**
- Regulation of the Minister of Health of 22 April 2005 on **biological agents harmful to health in the working environment and health protection of workers exposed to such agents at work**
- Regulation of the Minister of Environmental Protection of 24 August 2006 concerning work safety and health during **performance of some work tasks in forestry**

wykonywaniu niektórych prac z zakresu gospodarki leśnej

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 sierpnia 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy **obsłudze zwierząt gospodarskich**

2. PERSONEL INSPEKCJI PRACY W ROLNICTWIE

W 2021 r. do prowadzenia kompleksowych kontroli zakładów rolnych przygotowanych było 82 inspektorów pracy, natomiast do prowadzenia w rolnictwie działań prewencyjnych i promocyjnych - 113 pracowników PIP (w tym 86 inspektorów pracy i 27 pracowników merytorycznych niebędących inspektorami).

3. DANE STATYSTYCZNE DOT. ZAKŁADÓW ROLNYCH PODLEGAJĄCYCH INSPEKCJI (DANE UZYSKANE PRZEZ PIP Z ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH)

	2021
liczba zakładów rolnych	5,2 tys.
liczba osób pracujących w ww. zakładach	58,4 tys.

4. DANE DOT. KONTROLI PIP W ZAKŁADACH ROLNYCH

Inspektorzy PIP w 2021 r. przeprowadzili w zakładach rolnych **465** kontroli, wydając – w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami – **2 695** decyzji, **1 643** wnioski w wystąpieniach i **100** poleceń. Na winnych popełnienia wykroczeń przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową nałożono grzywny w drodze **105** mandatów

- Regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development of 4 August 2017 concerning work safety and health during **handling of livestock**

2. LABOUR INSPECTORATE'S STAFF IN AGRICULTURE

In 2021, 82 labour inspectors were competent to conduct comprehensive inspections of farming companies. 113 NLI employees were prepared to carry out preventive and promotional activities in farming (including 86 labour inspectors and 27 specialists who are not inspectors).

3. STATISTICAL DATA ON FARMING COMPANIES SUBJECT TO INSPECTION (DATA OBTAINED BY THE NLI FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION)

	2021
number of farming companies	5.2 thousand
number of persons working in those farming companies	58.4 thousand

4. DATA ON NLI INSPECTIONS IN FARMING COMPANIES

In 2021, NLI inspectors carried out **465** inspections in farming companies and as a consequence of the identified irregularities, they issued **2 695** decisions, **1 643** instructions in improvement notices and **100** verbal instructions. Fines in the form of **105** penalty tickets were imposed on persons guilty of committing offences against the rights of individuals performing paid work. Requests for punishment were sent to court with regard to **8** persons,

Dane statystyczne*

Wyszczególnienie	kontroli	Liczba								
		ogółem	Decyzji				decyzji zaprzestania działalności	wystąpień	wniosków w wystąpieniach	poleceń
			wstrzymania prac	wstrzymanie eksploatacji maszyn	skierowania pracowników do innych prac	nakazujących wypłatę świadczeń pieniężnych				
OGÓŁEM, w tym zakłady o zatrudnieniu:										
1-9	301	1 729	11	8	60	14	0	208	1 033	70
10-49	126	786	5	5	23	5	0	97	485	20
50-249	34	164	1	1	20	0	0	25	101	4
250 i powyżej	4	16	0	0	0	0	0	4	24	6

*Tabela zawiera dane statystyczne z kontroli PIP w zakładach rolnych w 2021 roku – zastosowane środki prawne (wg wielkości zatrudnienia)

Statistical data*

Specification	Number of									
	inspections	DECISIONS					warnings	admonitions	instructions in improvement notices	verbal instructions
		total	including:							
orders to stop work	orders to assign other tasks to workers	orders to stop operation of machines	orders to pay financial benefits	orders to pay financial benefits						
TOTAL, including companies with:	465	2 695	17	14	103	19	0	334	1 643	100
1-9 workers	301	1 729	11	8	60	14	0	208	1 033	70
10-49 workers	126	786	5	5	23	5	0	97	485	20
50-249 workers	34	164	1	1	20	0	0	25	101	4
250 and more workers	4	16	0	0	0	0	0	4	24	6

* The table includes statistical data on the NLI inspections in farming companies in 2021 and the applied legal measures (by the number of workers)

karnych, w stosunku do 8 osób skierowano wnioski do sądu, a wobec 112 - zastosowano środki oddziaływania wychowawczego (pouczenie, ostrzeżenie, zwrócenie uwagi). Ponadto w 8 przypadkach zawiadomiono prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Szczegółowe dane o wynikach kontroli – w układzie wg wielkości zatrudnienia - zawierają tabele.

and towards 112 persons disciplinary measures were applied (admonition, warning, rebuke). Moreover, in 8 cases the prosecutor's office was notified of the suspicion of a crime.

Detailed data on the inspection results – broken down by the size of employment – are included in the tables.

Wyszczególnienie	Liczba			
	nałożonych mandatów	skierowanych wniosków do sądu o ukaranie	zastosowanych środków wychowawczych	zawiadomień prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
OGÓŁEM, w tym zakłady o zatrudnieniu:	105	8	112	8
1-9	69	7	55	7
10-49	25	1	53	1
50-249	9	0	4	0
250 i powyżej	2	0	0	0

Sankcje

Tabela zawiera dane statystyczne z kontroli PIP w zakładach rolnych w 2021 r. — zastosowane sankcje (wg wielkości zatrudnienia)

Specification	Number of			
	imposed penalty tickets	requests to penalise the offenders lodged with courts	applied disciplinary measures	notifications to the prosecutor's office of the suspicion of a crime
TOTAL, including companies with:	105	8	112	8
1-9 workers	69	7	55	7
10-49 workers	25	1	53	1
50-249 workers	9	0	4	0
250 and more workers	2	0	0	0

Sanctions

The table includes statistical data on the NLI inspections in farming companies in 2021 – imposed sanctions (by the number of workers)

5. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY ORAZ LEGALNOŚĆ ZATRUDNIENIA W PRZEDSIĘBIORSTWACH ROLNYCH – KONTROLE TEMATYCZNE

W 2021 r. podjęto działania kontrolne mające na celu ocenę stanu bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia osób pracujących w **zakładach zajmujących się produkcją roślinną, w zakładach zajmujących się produkcją zwierzęcą oraz w zakładach zajmujących się przetwórstwem rolnym**. Przeprowadzono **190** kontroli, z czego w zakładach zajmujących się produkcją roślinną – 48% kontroli, produkcją zwierzęcą – 31%, przetwórstwem rolnym – 21%. W skontrolowanych zakładach **pracowało blisko 4,3 tys. osób**, w tym 75% osób w ramach stosunku pracy. Dominującą grupę stanowiły mikro przedsiębiorstwa o zatrudnieniu do 9 pracowników (53%) oraz zakłady małe o zatrudnieniu 10-49 pracowników (38%).

Na podstawie analizy dokumentacji powypadkowych ustalono, że w kontrolowanych zakładach w okresie

5. WORK SAFETY AND HEALTH AS WELL AS THE LEGALITY OF EMPLOYMENT IN FARMING COMPANIES – THEMATIC INSPECTIONS

In 2021, inspections were conducted to assess the occupational safety and health status of persons working in **farming companies engaged in plant production, in farming companies engaged in animal production and in farming companies engaged in agricultural processing**. **190 inspections** were carried out, of which in farming companies dealing with plant production – 48% of inspections, animal production – 31%, agricultural processing – 21%. **Almost 4.3 thousand people worked** in the inspected establishments, 75% of whom were employed under an employment relationship. The dominant group were micro enterprises with up to 9 employees (53%) and small farms with 10-49 employees (38%).

On the basis of an analysis of accident records, it was found that in the last 3 years, **171 accidents at work**

Wybrane nieprawidłowości

Wykres dotyczy wybranych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach rolnych w 2021 roku (%)

Selected irregularities

The diagram includes selected irregularities identified during inspections of occupational safety and health in farming companies in 2021 [%]

produkcja zwierzęca animal production przetwórstwo rolne agricultural processing produkcja roślinna plant production

3 ostatnich lat, wydarzyły się **171 wypadki przy pracy**, z czego jedno zdarzenie dotyczyło wypadku ciężkiego (nie wystąpiły wypadki śmiertelne i zbiorowe). Wypadek ciężki związany był z najechaniem przez maszynę rolniczą na osobę znajdującą się w strefie pracy urządzenia.

W pozostałych przypadkach najczęściej do wypadków dochodziło wskutek: upadku, uderzenia przez ruchome części maszyn, przygniecenia przez środki transportu oraz podczas kontaktu ze zwierzętami (przygniecenia). Stwierdzono, że zespoły powypadkowe często bez należytej staranności prowadziły postępowanie powypadkowe. Dotyczyło to głównie niewłaściwego określania środków profilaktycznych (9% kontroli), część pracodawców nieprawidłowo prowadziła rejestr wypadków przy pracy (11% kontroli).

W zakresie kontroli **stanu technicznego maszyn i urządzeń** wykorzystywanych w rolnictwie inspektorzy pracy zwrócili szczególną uwagę na zagrożenia powodowane przez będące w ruchu maszyny rolnicze oraz na zabezpieczenie zespołów napędowych maszyn i urządzeń biorących udział w procesie produkcji rolno-spożywczej. Spośród poddanych kontroli **1 033** maszyn i urządzeń – 27% nie spełniało wymagań bezpieczeństwa. Najczęściej nieprawidłowości dotyczyły braku:

- skutecznych osłon wałów przegubowo-teleskopowych,
- osłon przekładni zespołów pasowych, przekładni zębatych maszyn i urządzeń,
- znaków bezpieczeństwa oraz opisów elementów sterowania,
- instrukcji bezpiecznej obsługi maszyn i urządzeń.

W gospodarstwach wciąż eksploatuje się maszyny i urządzenia wprowadzone do obrotu przed 2004 r., które powinny zostać dostosowane do wymagań minimalnych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Nieprawidłowości dotyczące **prowadzenia prac transportowych i magazynowych** wystąpiły w 41% kontrolowanych zakładów i polegały na:

- niestabilnym posadowieniu materiałów wywołujących zagrożenie wywrócenia się ułożonych elementów,
- niewyznaczeniu miejsc magazynowania i składowania, np. dla środków ochrony roślin,
- nieoznakowaniu dopuszczalnego obciążenia miejsc i urządzeń przeznaczonych do składowania,
- braku instrukcji określających miejsce, sposób i dopuszczalną wysokość składowania materiałów,
- braku zabezpieczenia środków transportu przed uruchomieniem przez osoby nieuprawnione oraz braku oznaczenia wewnętrznych dróg transportowych.

occurred at the inspected sites, of which one was a serious accident (there were no fatal or collective accidents). The serious accident was related to an agricultural machine running over a person in the working area of the machine.

In the other cases, the most common causes of accidents were: falling, being hit by moving parts of machinery, being crushed by means of transport and coming into contact with animals (crushing). It was found that post-accident teams often conducted post-accident investigations without due diligence. This mainly concerned the inadequate determination of preventive measures (9% of inspections); some employers incorrectly kept the register of accidents at work (11% of inspections).

In terms of inspecting the **technical condition of machinery and equipment** used in agriculture, the labour inspectors paid particular attention to the hazards caused by agricultural machinery in operation and the safety of the drive units of machinery and equipment involved in the agri-food production process. Of the **1,033** machines and equipment inspected – 27% did not meet safety requirements. The most frequent irregularities concerned the lack of:

- effective guards for articulated-telescopic shafts,
- covers for belt transmission units, gears of machines and devices,
- safety signs and descriptions of control elements,
- instructions for safe operation of machinery and equipment.

Farms still operate machinery and equipment placed on the market before 2004, which should be brought into line with minimum health and safety requirements.

Irregularities concerning **transport and storage works** occurred in 41% of the inspected establishments and consisted in:

- unstable foundations of materials causing the risk of overturning of the stacked elements,
- failure to designate storage and warehousing areas, e.g. for plant protection products,
- failure to mark permissible loads on storage areas and equipment,
- a lack of instructions specifying the place, manner and permissible height for storing materials,
- failure to secure means of transport against unauthorised activation, and failure to mark internal transport routes.

Of the **350 electrical appliances and installations** inspected – 38% did not meet the requirements of the

Spośród objętych kontrolą **350 urzędzeń i instalacji elektrycznych** – 38% nie spełniało wymagań przepisów. Dominował brak badań i pomiarów skuteczności ochrony przeciwporażeniowej, brak zabezpieczenia rozdzielnic elektrycznych przed dostępem osób nieuprawnionych, brak osłon chroniących pracowników przed dotykaniem bezpośrednio nieosłoniętych części urządzeń elektrycznych.

Zagrożenia wypadkowe wystąpiły także w użytkowanych przez pracodawców **obiektach i pomieszczeniach produkcyjnych** spośród których aż ¼ nie spełniała wymagań przepisów bhp. Ujawnione nieprawidłowości m.in. dotyczyły braku zabezpieczenia otworów technologicznych oraz zrzutowych czy uszkodzonych powierzchni podłóg, ścian i sufitów.

Ważnym elementem wpływającym pośrednio na ochronę pracownika przed zagrożeniami w procesie pracy jest dostarczenie pracownikowi informacji **o czynnikach środowiska pracy**, występujących na danym stanowisku pracy oraz **o ryzyku zawodowym** związanym z wykonywaną pracą. Takie działania pracodawcy podnoszą świadomość pracownika i realnie wpływają na zmniejszenie powstawania zdarzeń potencjalnie wypadkowych, jak i samych wypadków przy pracy. Nieprawidłowości dotyczące **oceny ryzyka zawodowego** stwierdzono w 38% poddanych kontroli podmiotów i polegały one głównie na nieustaleniu wszystkich zagrożeń występujących na stanowiskach pracy.

Często właściciele małych gospodarstw nie potrafili zidentyfikować **szkodliwych czynników** występujących w środowisku swojej pracy, co w konsekwencji uniemożliwia podejmowanie skutecznych działań profilaktycznych. Dotyczyło to co trzeciego kontrolowanego stanowiska pracy, głównie w zakresie identyfikacji szkodliwych czynników biologicznych oraz czynników chemicznych. 15% pracodawców nie prowadziło zgodnie z wymaganiami przepisów rejestru pracowników oraz rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia.

Brak wymaganej wiedzy na temat występujących w środowisku pracy niebezpiecznych i szkodliwych czynników dla zdrowia uniemożliwia pracodawcy właściwy dobór **środków ochrony indywidualnej**. W konsekwencji pracownicy wykonują prace w warunkach zagrożenia bez odpowiednich zabezpieczeń. Nieprawidłowości w tym zakresie dotyczyły 15% kontrolowanych pracowników.

Kontrole realizowane w zakładach rolnych swoim zakresem objęły także zagadnienia **legalności zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej**. Inspektorzy

regulacji. The predominant factors were a lack of tests and measurements of electric shock protection effectiveness, a lack of protection of electrical switchgear against unauthorised access, and a lack of guards protecting workers from direct contact with uncovered parts of electrical equipment.

Accident hazards also occurred in **production facilities and premises** used by employers, of which as many as ¼ did not comply with OSH regulations. The irregularities revealed included a lack of protection of technological and discharge openings or damaged floors, walls and ceilings.

An important element indirectly influencing the protection of workers from hazards in the work process is the provision of information to the workers on the **work environment factors** present in the workplace and on the **occupational risks** associated with their work. Such actions by the employer raise the workers' awareness and have a real impact on reducing the occurrence of near misses and accidents at work. Irregularities concerning the assessment of occupational risk were found in 38% of the inspected entities and consisted mainly in the failure to determine all the risks present at workplaces.

Often the owners of small farms fail to identify the **harmful factors** present in their work environment, which consequently prevents effective preventive measures being taken. This was the case for one in three inspected workplaces, mainly with regard to the identification of harmful biological agents and chemical agents. 15% of employers did not keep, as required by the legislation, a register of workers and a register of work exposing workers to a harmful biological agent classified as a group 3 or 4 hazard.

The lack of the required knowledge of the hazardous and harmful health factors present in the working environment prevents the employer from making the right choice of personal protective equipment. As a consequence, employees perform work in hazardous conditions without adequate protection. Irregularities in this respect concerned 15% of the inspected employees.

Inspections carried out in agricultural companies also included in their scope the issue of **legality of employment or other paid work**. Labour inspectors carried out **132** inspections of the legality of employment of Polish citizens (70% of all inspections in agricultural companies). The legality of employment of more than 1000 persons was inspected, and illegal employment or illegal other paid work was identified in the case of 29 persons.

pracy przeprowadzili **132** kontrole dotyczące legalności zatrudnienia obywateli polskich (70% ogółu kontroli w zakładach rolnych). Skontrolowano legalność zatrudnienia ponad 1 tys. osób, stwierdzając nielegalne zatrudnienie lub nielegalną inną pracę zarobkową wobec 29 osób.

Najczęściej ujawniane w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły braku lub nieterminowego zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego.

W toku kontroli realizowanych w zakładach rolnych inspektorzy pracy sprawdzili legalność powierzenia pracy 189 cudzoziemców, w tym 138 obcokrajowców wykonywało pracę na podstawie **zezwoleń na pracę sezonową**. Najliczniejszą grupę objętych kontrolą cudzoziemców stanowili obywatele Ukrainy – 165 osób (87% zbadanych cudzoziemców).

Stwierdzono nielegalne zatrudnienie jednego obywatela Ukrainy, któremu powierzono pracę bez właściwego zezwolenia na pracę.

Kontrole legalności powierzania pracy w zakładach rolnych wykazały **niewielką skalę nieprawidłowości** w porównaniu z tymi, które ujawniane są w kontrolach legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej obywateli polskich i cudzoziemców prowadzonych przez inspektorów pracy w przedsiębiorstwach innych branż.

Wnioski

Zmiany jakie dokonały się w zakresie wprowadzania nowych technologii produkcji rolnej, sprzętu technicznego, budynków inwentarskich i ich wyposażenia oraz metod ochrony roślin spowodowały, że istniejące regulacje prawne stały się w wielu aspektach niewystarczające lub uległy dezaktualizacji. W związku z tym za szczególnie pilną i ważną należy uznać konieczność wprowadzenia zmian legislacyjnych w:

- *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 12 stycznia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze ciągników, maszyn, narzędzi i urządzeń technicznych stosowanych w rolnictwie* (Dz. U. poz. 51), m.in. w zakresie przechowywania maszyn i narzędzi do prac rolniczych i melioracyjnych,
- *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy stosowaniu i magazynowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organiczno-mineralnych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 99, poz. 896) m.in. w zakresie magazynowania środków

The most common irregularities uncovered in the course of the inspections concerned the absence or untimely registration with social insurance.

In the course of inspections carried out in agricultural companies, labour inspectors inspected the legality of employment of 189 foreigners, including 138 foreigners performing work on the basis of a **seasonal work permit**. The largest group of inspected foreigners were citizens of Ukraine – 165 persons (87% of the inspected foreigners).

Illegal employment was detected in the case of one Ukrainian citizen who was entrusted with work without a proper work permit.

Inspections of the legality of the entrustment of work in agricultural companies **showed a small scale of irregularities** compared to those revealed in inspections of the legality of employment and other paid work of Polish citizens and foreigners conducted by labour inspectors in enterprises of other sectors.

Conclusions

The changes that have taken place in terms of new agricultural production technologies, technical equipment, livestock buildings and their equipment and plant protection methods have meant that the existing legal regulations have become inadequate or outdated in many aspects. In view of this, the need for legislative amendments to the following should be regarded as particularly urgent and important:

- *regulation of the Minister of Agriculture and Food Economy of 12 January 1998 concerning work safety and health during operation of tractors, machines, tools and technical equipment used in agriculture* (Journal of Laws, item 51), among other things, with regard to the storage of machinery and tools for agricultural and drainage work,
- *regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development of 24 June 2002 concerning work safety and health during use and storage of plant protection products and mineral and bio-mineral fertilizers* (Journal of Laws of 2002, No. 99, item 896), inter alia, with regard to the storage of plant protection products and fertilisers, depending on the scale of the activity conducted,
- *regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development of 4 August 2017 concerning work safety and health during handling of livestock* (Journal of Laws 2017, item 1692), among other things with regard to the health and safety requirements to be met

ochrony roślin i nawozów w zależności od skali prowadzonej działalności,

- rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia z 4 sierpnia 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2017 r., poz. 1692), m.in. w zakresie wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy jakie muszą być spełnione podczas doju oraz wymagań dotyczących zapobiegania chorobom odzwierzęcym.

Skala ujawnionych nieprawidłowości wskazuje również na potrzebę:

- kontynuacji działań kontrolnych powiązanych z działalnością dydaktyczną wśród małych producentów rolnych, zwłaszcza w podmiotach, które dotychczas nie były kontrolowane,
- kontynuacji działalności promocyjno-prewencyjnej skierowanej do dzieci, młodzieży i studentów szkół o profilach rolniczych,
- skierowania materiałów informacyjnych dotyczących identyfikacji występujących na stanowiskach pracy czynników niebezpiecznych i szkodliwych.

6. DZIAŁANIA PREWENCYJNO-PROMOCYJNE PIP W SEKTORZE ROLNICTWA INDYWIDUALNEGO

6.1 DZIAŁANIA PREWENCYJNO-PROMOCYJNE W ROLNICTWIE INDYWIDUALNYM PROWADZONE POD HASŁEM „SZANUJ ŻYCIE! BEZPIECZNA PRACA W GOSPODARSTWIE ROLNYM”

Państwowa Inspekcja Pracy, podobnie jak w latach ubiegłych realizowała różnorodne działania prewencyjne służące ograniczaniu zagrożeń wypadkowych i chorobowych w rolnictwie indywidualnym. Głównymi płaszczyznami działań były przedsięwzięcia szkoleniowe oraz edukacyjne, jak również wizytacje gospodarstw i miejsc wykonywania prac polowych. Do adresatów tych działań zalicza się nie tylko samych rolników, ale także członków ich rodzin we wszystkich grupach wiekowych, uczniów i studentów szkół rolniczych, osoby pracujące w gospodarstwach rolnych i zamieszkujące obszary wiejskie. Tak szerokie grono odbiorców wynika z faktu, że miejsce pracy rolników często jest jednocześnie miejscem ich bytowania, w którym narażeni są na zagrożenia związane z pracą niemal przez cały czas.

W działaniach edukacyjnych skierowanych do odbiorców ze środowiska wiejskiego, inspekcja pracy wykorzystuje różnorodne formy popularyzatorskie - od tradycyjnych szkoleń, wykładów, prelekcji, przez działalność

during milking and the requirements for the prevention of zoonoses.

The scale of the irregularities uncovered also demonstrates the need to:

- continue inspection activities combined with educational activities among small agricultural producers, especially in entities that have not been inspected so far,
- continue promotion and prevention activities aimed at children, adolescents and students of agricultural schools,
- disseminate information materials on the identification of hazardous and harmful factors present at workplaces.

6. NLI'S PREVENTION AND PROMOTION ACTIVITIES IN THE INDIVIDUAL FARMING SECTOR

6.1. PREVENTION AND PROMOTION ACTIVITIES IN INDIVIDUAL FARMING CARRIED OUT UNDER THE SLOGAN "RESPECT LIFE! SAFE WORK ON FARMS"

The National Labour Inspectorate, as in previous years, carried out various preventive activities aimed at reducing accident and illness risks in individual farming. The main areas of activity were training and educational undertakings, as well as visitations to farms and places where field work is carried out. The targets of these activities include not only farmers themselves, but also their family members of all age groups, pupils and students of agricultural schools, people working on farms and living in rural areas. The reason for addressing such wide an audience is due to the fact that the farmers' workplace is often their place of residence, where they are exposed to work-related risks almost all the time.

In its educational activities aimed at rural audiences, the labour inspectorate uses various forms of dissemination – from traditional training events, lectures, talks, through publishing activities to reports and information and promotion campaigns in the media.

Training was mainly aimed at individual farm owners, including those hosting apprentices. The training activity is the leading activity disseminating the principles of work and life on farms and, despite its smaller scale than in the pre-pandemic years, it still enjoys a high level of interest.

It should be pointed out that in the reporting year, after introduction of sanitary restrictions which excluded organisation of traditional training events in one place for

wydawniczą, aż po reportaże i akcje informacyjno-promocyjne w mediach.

Szkolenia skierowane były głównie do właścicieli

many persons at the same time, some training sessions were organised online, yet inhabitants of rural areas are less willing to attend such form of training. Some persons

Fot. Szkolenie kobiet w KGW Żarnowo II, gmina Augustów, zorganizowane przez OIP w Białymstoku

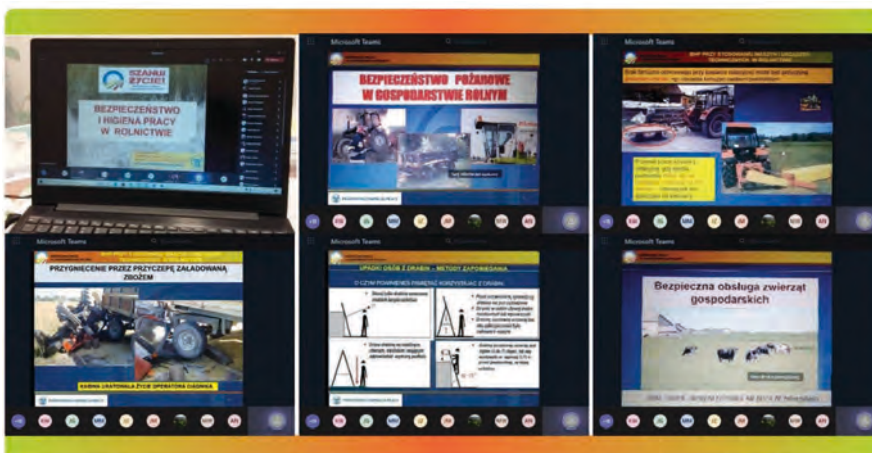
Photo. Training for women in KGW (Circle of Rural Housewives) in Żarnowo II village, Augustów commune, organised by Białystok District Labour Inspectorate

gospodarstw indywidualnych, także tych przyjmujących uczniów na praktyki zawodowe. Działalność szkoleniowa jest wiodącą aktywnością upowszechniającą zasady pracy i życia w gospodarstwach rolnych i pomimo mniejszej skali niż w latach przedpandemicznych, cieszy się nadal dużym zainteresowaniem.

Należy zauważyć, że w roku sprawozdawczym, po wprowadzeniu obostrzeń sanitarnych, wykluczających organizowanie szkoleń w trybie stacjonarnym dla wielu osób jednocześnie, część z tych działań realizowano w formule on-line, jednak członkowie społeczności wiejskich mniej

do not have adequate equipment and software, others do not use internet communicators or simply do not have time to keep track of when such educational activities are organised.

The National Labour Inspectorate's activities have been for years supported by numerous institutional partners, such as the Agricultural Social Insurance Fund (KRUS) and agricultural advisory centres. Invaluable support also comes from social partners, among whom a prominent role belongs to heads of villages and communes, who willingly offer rooms for training, help with organising groups of

Fot. Przykładowe zrzuty ekranu ze szkolenia on-line dla rolników, prowadzonego przez przedstawiciela PIP za pośrednictwem komunikatora internetowego

Photo. Examples of screenshots from online training for farmers, conducted by an NLI's representative via an internet communicator

chętnie korzystają z tej formy zajęć. Część osób nie posiada odpowiedniego sprzętu i oprogramowania, inni nie korzystają z komunikatorów internetowych lub po prostu nie znajdują czasu, aby śledzić terminy organizacji tego typu działań edukacyjnych.

Działania szkoleniowe Państwowej Inspekcji Pracy od lat wspierane są przez licznych partnerów instytucjonalnych, takich jak Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego czy ośrodki doradztwa rolniczego. Nieocenione jest także wsparcie partnerów społecznych, wśród których istotną rolę odgrywają sołtysi i wójtowie gmin, którzy chętnie udostępniają sale szkoleniowe, pomagają w organizacji grup uczestników oraz, co jest ważne dla budowania pozytywnej opinii w środowiskach wiejskich – dobrze oceniają i promują działalność PIP. To dzięki wsparciu partnerów społecznych, działania inspekcji pracy mogą być prowadzone na tak dużą skalę. Współpraca z partnerami instytucjonalnymi umożliwia szersze i skuteczniejsze dotarcie do odbiorców ze środowiska wiejskiego. Podobnie jak w latach poprzednich przy realizacji zadań poprawiających bezpieczeństwo pracy polskich rolników Państwowa Inspekcja Pracy mogła liczyć na wsparcie ze strony: Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ośrodków doradztwa rolniczego, izb i kółek rolniczych, kuratoriów oświaty, szkół i uczelni wyższych oraz sołtysów i lokalnych władz samorządowych.

trainees, as well as appreciate and promote the NLI's activity, which is important for building a positive opinion in rural circles. Thanks to the support of social partners, the labour inspectorate's activities may be conducted on such a large scale. Cooperation with institutional partners enables wider and more effective contact with recipients from rural areas. Like in previous years, while implementing tasks to improve the safety of Polish farmers, the National Labour Inspectorate may count on support from the Ministry of Agriculture and Rural Development, the Agricultural Social Insurance Fund, the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture, farming advisory centres, farming chambers and circles, educational inspectorates, schools and universities, heads of villages and local self-government authorities.

162 training events were conducted in 2021 and attended by about 4.1 thousand private farmers, plus over 150 students of farming studies.

The labour inspectorate's long-term educational and popularising actions for the youngest recipients comprise, among others, lectures on OSH in post-primary vocational farming schools, demonstrations of safe operation of machines and equipment for older youth, as well as lectures and talks, made more attractive by knowledge competitions and contents for the youngest participants of educational events.

During lectures for younger children, labour inspectors disseminate information on possible hazards that children

Fot. Prelekcja dla najmłodszych mieszkańców wsi, zorganizowana przez specjalistę z OIP-u w Kielcach w 2021 r.

Photo: Lecture for the youngest inhabitants of villages, given by a specialist from Kielce District Labour Inspectorate in 2021.

W 2021 r. przeprowadzono 162 szkolenia, w których uczestniczyło ok. 4,1 tys. rolników indywidualnych, a także ponad 150 studentów kierunków rolniczych.

Wśród długofalowych działań edukacyjno-popularyzatorskich inspekcji pracy dla młodszych odbiorców, znajdują się m.in.: wykłady o tematyce bhp prowadzone w szkołach ponadpodstawowych o profilu rolniczym, pokazy bezpiecznej obsługi maszyn i urządzeń dla starszej młodzieży, jak również prelekcje i pogadanki urozmaicane konkursami i olimpiadami wiedzy dla najmłodszych uczestników zajęć edukacyjnych.

W trakcie prelekcji dla młodszych dzieci, inspektorzy pracy przekazują informacje o potencjalnych zagrożeniach jakie mogą spotkać dzieci w gospodarstwach rolnych oraz przedstawiają wykaz czynności szczególnie niebezpiecznych

may be exposed to on farms and they present the list of particularly hazardous work tasks related to running a farm, which should not be entrusted to children under 16 years of age. Speeches are accompanied by games and fun activities during which NLI's gadgets, publications and videos are used. This raises the children's awareness about the mistakes made by their parents and thus contributes to the mutual influence between parents and children, which many a time may protect both of them from an accident.

In the reporting year, 439 lectures and speeches organised by specialists from the NLI were attended by about 10.8 thousand pupils and almost 5.5 thousand youngest children.

The second main group of the National Labour Inspectorate's preventive actions were visitations to private

Fot. Przedstawiciel Państwowej Inspekcji Pracy podczas pogadanki dla najmłodszych na temat bezpieczeństwa na wsi

Photo. The National Labour Inspectorate's representative during a speech for the youngest on the topic of safety in rural areas

związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, których nie wolno powierzać dzieciom poniżej 16 lat. Pogadanki są urozmaicane grami i zabawami z wykorzystaniem gadżetów i publikacji PIP oraz filmów. Uważliwiają one dzieci na nieprawidłowości popełniane przez ich rodziców, a tym samym przekładają się na oddziaływanie na poziomie rodzic-dziecko, co może niejednokrotnie uchronić oboje przed nieszczęśliwym wypadkiem.

W roku sprawozdawczym w 439 prelekcjach i pogadankach zorganizowanych przez specjalistów z PIP, uczestniczyło ok. 10,8 tys. uczniów oraz blisko 5,5 tys. najmłodszych dzieci.

farms and to places of field works. Farms conducting vocational training in farming were also visited.

In the reporting year, inspectors conducted over 2 thousand visitations, during which they assessed work safety of over 2.8 thousand persons.

During visitations labour inspectors assessed the work safety of farmers and other persons helping them and reviewed the technical condition of farming machines and equipment. By referring to irregularities noticed on the spot, they explained to the farm owners what accident risks arise from specific irregularities and what they should

Fot. Specjalista z OIP-u w Lublinie podczas wizytacji rolniczych prac polowych

Photo. A specialist from DLI in Lublin during a visitation to the place of field works

Drugą główną grupą działań prewencyjnych Państwowej Inspekcji Pracy w roku sprawozdawczym były wizytacje indywidualnych gospodarstw rolnych oraz prac polowych. Wizytowano także gospodarstwa prowadzące praktyczną naukę zawodu.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono ponad 2 tys. wizytacji, podczas których inspektorzy ocenili bezpieczeństwo pracy ponad 2,8 tys. osób.

Podczas wizytacji inspektorzy pracy oceniają bezpieczeństwo pracy rolników oraz osób im pomagających, dokonują przeglądu stanu technicznego maszyn i urządzeń rolniczych. Na podstawie zaobserwowanych na miejscu nieprawidłowości wyjaśniają właścicielom, jakie zagrożenia wypadkowe wiążą się z nimi oraz co zrobić, by je ograniczyć lub wyeliminować. Jak wynika z obserwacji, w wielu wizytowanych gospodarstwach w dalszym ciągu zdarzają się przypadki nieoddzielenia części produkcyjnej od mieszkalnej, co jest niejednokrotnie przyczyną niebezpiecznych sytuacji podczas pracy. W niemal połowie odwiedzonych gospodarstw nie było wydzielonych bezpiecznych miejsc do odpoczynku oraz zabawy dla dzieci. Na uwagę zasługują również takie uchybienia jak: brak wyznaczonych miejsc do przechowywania maszyn i urządzeń, środków ochrony roślin czy też złý stan techniczny schodów na terenie gospodarstw.

Szczególna uwaga inspektorów kierowana jest na eksploatowane maszyny i urządzenia techniczne, ponieważ przy ich obsłudze dochodzi do najtragiczniejszych zdarzeń wypadkowych. W 2021 r. **inspektorzy pracy dokonali przeglądu stanu technicznego różnego rodzaju maszyn i urządzeń rolniczych, w tym ok. 1,9 tys. ciągników, ponad 470 kombajnów oraz ok. 4,3 tys. innych maszyn i sprzętów**, np. maszyn uprawowych, pilarek

do to limit or eliminate them. As per our observations, still on many visited farms the residential part was not divided from the production one, which many a time resulted in hazardous situations during work. In almost half of the visited farms, safe places for stay and play of children were not separated. Other faults worthy of attention included: a lack of designed places for keeping machines, devices and plant protection products, or a poor technical condition of staircases in farm buildings.

NLI inspectors pay special attention to machines and technical equipment used on farms, because the most tragic accidents occur during their operation. In 2021 **labour inspectors reviewed the technical condition of various farming machines and equipment, including about 1.9 thousand tractors, over 470 combine harvesters and about 4.3 thousand of other machines and tools**, e.g. farming machines, chainsaws, presses, manure spreaders, sowers, sprayers and seeders.

The most frequently noticed irregularities resulted from excessive wear and tear, makeshift repairs, use of inadequate shields and safeguards or the lack of them, use of “self-made” machines whose design was faulty, while the applied technical and ergonomic solutions were incorrect. Other irregularities included: damaged railings and ladders leading to the operator’s platform, and failure to use props to prevent crushing of the person working under a hydraulically raised header during its repair.

The issue of safety of the youngest is treated in the NLI’s activities as a priority. Although labour inspectors’

Fot. Przykłady nieprawidłowości stwierdzanych przez specjalistów PIP podczas wizytacji prac rolniczych

Photo. Examples of irregularities identified by NLI's specialist during visitations to places of field works.

łańcuchowych, pras, rozrzutników obornika, kosiarek, opryskiwaczy, siewników.

Najczęściej zauważane nieprawidłowości wynikają z nadmiernego zużycia, prowizorycznie wykonanych napraw, braku lub stosowania niewłaściwych osłon i zabezpieczeń, użytkowania maszyn tzw. „produkcji garażowej” z wadami konstrukcyjnymi, niewłaściwymi rozwiązaniami technicznymi i ergonomicznymi. Inne nieprawidłowości to: uszkodzone poręcze i drabinki wiodące na pomost operatora, a także nieużywanie podpór zabezpieczających przed przygnieceniem osoby pracującej pod hydraulicznie uniesionym hederem podczas jego naprawy lub usuwania awarii.

W działaniach PIP kwestia bezpieczeństwa najmłodszych traktowana jest priorytetowo. Mimo pozytywnego wpływu działań informacyjnych i doradczych inspektorów pracy na zmiany postaw rolników odnośnie powierzenia dzieciom prac przekraczających ich możliwości fizyczne i psychiczne, niektórzy właściciele gospodarstw w dalszym ciągu lekceważą zagrożenia związane z tym nierozważnym postępowaniem. W 2021 r. **zaobserwowano 116 przypadków pomocy dzieci przy pracach rolniczych, z czego 16 dzieci wykonywało prace rolnicze wzbronione do lat 16. Jednocześnie inspektorzy pracy stwierdzili 44 przypadki przebywania dzieci w strefie bezpośredniego zagrożenia.**

Państwowa Inspekcja Pracy inicjuje i organizuje również działania promocyjne oraz popularyzatorskie, dzięki którym ich uczestnicy mogą poszerzyć wiedzę o zasadach bezpieczeństwa oraz dobrych praktykach, związanych z prowadzeniem gospodarstw rolnych. W konkursach i olimpiadach wiedzy z dziedziny bhp udział biorą dorośli rolnicy, a także

information and advisory activities positively influence the attitudes of farmers as regards assigning children with work tasks which exceed their physical and mental capabilities, some farm owners still neglect hazards arising from careless behaviour. In 2021, **NLI inspectors noticed 116 cases where children helped with farming work, and 16 children performed work forbidden to persons below 16 years of age. Moreover, our labour inspectors identified 44 cases where children were staying in the zone of immediate risks.**

The National Labour Inspectorate also initiates and organises promotional and dissemination activities which allow their participants to broaden their knowledge of safety rules and good practices relating to running agricultural farms. Adult farmers and older youth enter competitions and contests of OSH knowledge; art competitions are organised for younger children.

Only in 2021, the NLI organised **69 competitions of OSH knowledge, on its own or with partners, in which 1235 private farmers took part, and 182 competitions for over 17.8 thousand pupils and over 3 thousand youngest children.**

The National Labour Inspectorate undertakes other promotional and dissemination activities aimed, first and foremost, at popularising knowledge of labour protection in private farming. Such tasks include, among others, organising shows of safe work, stands and help desks during various fairs, exhibitions, harvest festivals and farming fêtes. An interesting example is the competition “Harvesting can be safe”, organised annually by the District

Fot. Główny Inspektor Pracy, Katarzyna Łażewska-Hrycko wręcza nagrodę ufundowaną przez PIP jednej z laureatek XI edycji konkursu „Bezpiecznie na wsi”

Photo. Chief Labour Inspector Katarzyna Łażewska-Hrycko presents an award funded by the NLI to one of the winners of the eleventh edition of the competition “We are safe in the country”.

starsza młodzież. Dla młodszych dzieci organizowane są konkursy plastyczne.

W samym tylko 2021 r., samodzielnie lub z partnerami, **przeprowadzono 69 konkursów z zakresu wiedzy o bhp, w których wzięło udział 1 235 rolników indywidualnych oraz 182 konkursów dla ponad 17,8 tys. uczniów i ponad 3 tys. najmłodszych dzieci.**

Państwowa Inspekcja Pracy od lat jest współorganizatorem ogólnopolskiego konkursu plastycznego pn. „Bezpiecznie na wsi”, adresowanego do dzieci z wiejskich szkół podstawowych. W 2021 r. przeprowadzono jego XI edycję, w której oceniono ponad 43,2 tys. prac dzieci z ok. 3,7 tys. szkół. Cel konkursu jest niezmienny od lat i wiąże się z promowaniem pozytywnych zachowań związanych z pracą i zabawą dzieci na terenie gospodarstwa rolnego.

Państwowa Inspekcja Pracy podejmuje również inne działania promocyjne i popularyzatorskie, mające na celu przede wszystkim upowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony pracy w rolnictwie indywidualnym. Do zadań tych należy m.in. organizowanie pokazów bezpiecznej pracy czy stoisk i punktów informacyjnych podczas różnego rodzaju targów, wystaw, dożynek i festynów rolniczych. Ciekawym przykładem jest konkurs „Żniwa mogą być bezpieczne”, corocznie organizowany przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku. W ostatniej edycji wzięło w nim udział 315 rolników.

Wspomnieć należy, że po rocznej przerwie związanej z pandemią, w ramach działań popularyzatorskich OIP-u we Wrocławiu, w 2021 r. odbyła się olimpiada wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie, organizowana dla młodzieży kierunków rolniczych szkół ponadpodstawowych.

Labour Inspectorate in Białystok. 315 farmers took part in its latest edition.

It should be mentioned that after a one-year break related to the pandemic, as part of dissemination activities of Wrocław District Labour Inspectorate, in 2021 the competition of knowledge about occupational safety and health in farming was organised for youth from secondary farming schools. That knowledge competition was organised jointly with the Regional Division of the Agricultural Social Insurance Fund in Wrocław and secondary farming schools from Dolnośląskie Province. This was already the sixteenth edition of the knowledge competition, held under the same slogan “Laziness over common sense or vice versa”, this time with the participation of pupils from Dolnośląskie farming schools.

Almost 49 thousand persons in total took part in all NLI's preventive and promotional activities carried out in 2021 for inhabitants of villages and persons from farming communities. The NLI distributed among them over 80 thousand publications devoted to topics of work safety in farming, protection of health and life of inhabitants of villages.

Preventive and promotional activities conducted in the private farming sector bring about the desired changes such as improved occupational safety and health. A positive phenomenon is farmers' aspiration to improve overall safety for themselves and their relatives. This is certainly achieved through numerous training events, educational meetings and technical consultancy provided by specialists from the labour inspectorate.

Fot. Laureaci i organizatorzy konkursu „Żniwa mogą być bezpieczne”, w czasie Wojewódzkich Dożynek w Dąbrowie Białostockiej

Photo. The winners and organisers of the competition “Harvesting can be safe” during the provincial harvest festival in Dąbrowa Białostocka

Współorganizatorami olimpiady byli Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego we Wrocławiu oraz szkoły ponadpodstawowe o profilu rolniczym z województwa dolnośląskiego. Była to już XVI edycja olimpiady pod stałym hasłem „Lenistwo nad rozsądkiem czy rozsądek nad lenistwem”, w której udział wzięli uczniowie dolnośląskich szkół o profilu rolniczym.

We wszystkich działaniach prewencyjno-promocyjnych PIP, przeprowadzonych w 2021 r. dla mieszkańców wsi i osób związanych ze środowiskiem rolniczym, **wzięło udział łącznie blisko 49 tys. osób**. Przekazano ponad 80 tys. wydawnictw poświęconych tematyce bezpieczeństwa pracy w rolnictwie oraz ochronie zdrowia i życia mieszkańców wsi.

Podejmowane działania prewencyjno-promocyjne w rolnictwie indywidualnym prowadzą do pożądaných zmian w zakresie poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy. Pozytywnym zjawiskiem jest dążenie rolników do poprawy ogólnego bezpieczeństwa swojego i najbliższych. Z pewnością przyczyniają się do tego liczne szkolenia, zajęcia edukacyjne oraz doradztwo techniczne prowadzone przez specjalistów z inspekcji pracy. Z analizy stanu bezpieczeństwa gospodarstw rolnych, prowadzonej na przestrzeni lat, wynika, że nadal występują duże różnice w poziomie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wśród rolników indywidualnych, co związane jest przede wszystkim z warunkami ekonomicznymi, tradycjami kulturowymi i regionalnymi, poziomem wykształcenia, dostępem do źródeł informacji i wiekiem. Młodsze pokolenie rolników częściej korzysta z zasobów Internetu w celu zdobycia nowych informacji.

According to the analyses of safety on farms, conducted for several years, there are still big differences in the level of safety and health protection among private farmers, which mainly depends on their economic standing, cultural and regional traditions, education level, access to information sources, and age. Younger generations of farmers more often use the Internet to look for new information.

It is worth underlining that **rural youth and children are an important target group of the NLI's preventive and promotional work**. Depending on their preparation for safe performance of work as farmers, in the future they will be more or less responsive to the need to improve the conditions of work and life in the country.

Summing up, safety in farming work requires the NLI to **continue intensive dissemination of knowledge on hazards and persuade farmers to follow the principles of safe work**, and at the same time to involve farming communities and institutions working for agriculture in activities aimed at improving the safety of agricultural production.

6.2. “SAFE FARM” COMPETITION (ORGANISED BY KRUS IN COOPERATION WITH THE NLI)

The main objectives of the competition are to promote the rules of health and life protection on farms and to disseminate information on **preventing accidents in farming work and occupational diseases among farmers**. In 2021 it was organised by: the Ministry of

Trzeba podkreślić, że **młodzież i dzieci wiejskie to ważna grupa adresatów działalności prewencyjno-promocyjnej PIP**, która w zależności od poziomu przygotowania do bezpiecznego wykonywania zawodu rolnika, będzie w przyszłości bardziej lub mniej reagować na poprawę warunków pracy i życia na wsi.

Podsumowując należy stwierdzić, że bezpieczeństwo przy pracach rolniczych wymaga **dalszego intensywnego upowszechniania wiedzy o zagrożeniach i przekonywania rolników do stosowania zasad bezpiecznej pracy**, a jednocześnie angażowania środowisk rolniczych oraz instytucji działających na rzecz rolnictwa w działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa środków produkcji.

6.2. KONKURS „BEZPIECZNE GOSPODARSTWO ROLNE” (KONKURS KRUS PRZY WSPÓŁPRACY PIP)

Promowanie zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwach rolnych oraz rozpowszechnianie informacji dotyczących **zapobiegania wypadkom przy pracy rolniczej i rolniczym chorobom zawodowym** – to najważniejsze cele konkursu. Jego organizatorami w 2021 r. byli: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Państwowa Inspekcja Pracy, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, a partnerem strategicznym – Pocztowne Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych.

XVIII Ogólnokrajowy Konkurs „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne” został objęty Patronatem Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

W konkursie wzięły udział osoby pełnoletnie, prowadzące produkcyjną działalność rolniczą, ubezpieczone w KRUS. Konkurs przebiegał w trzech etapach: regionalnym, wojewódzkim i centralnym. **W XVIII edycji Ogólnokrajowego Konkursu uczestniczyło 906 gospodarstw indywidualnych** – w większości o powierzchni 0-50 ha.

Zgodnie z regulaminem komisje konkursowe oceniały wszystkie elementy środowiska pracy oraz warunki pracy i bytowania ludzi na terenie gospodarstwa. Pracownicy Państwowej Inspekcji Pracy przeprowadzili prawie 700 wizytacji gospodarstw, na wszystkich etapach konkursu. Gospodarstwa finalistów XVIII Ogólnokrajowego Konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne” wizytowała i oceniła Centralna Komisja Konkursowa, w skład której wchodziłi przedstawiciele współorganizatorów.

W 2021 r. za **najbezpieczniejsze uznano gospodarstwo Państwa Małgorzaty i Marka Borkowskich z województwa warmińsko-mazurskiego**. Zwycięzcy

Agriculture and Rural Development, the Agricultural Social Insurance Fund, the National Labour Inspectorate, the Agriculture Restructuring and Modernisation Agency, the National Agriculture Support Centre, and the Postal Mutual Insurance Association – as a strategic partner.

The eighteenth edition of the All-Poland “Safe Farm” Competition received honorary sponsorship of the President of the Republic of Poland Andrzej Duda.

The competition participants were adults who conducted agricultural production and were insured in KRUS. The competition was divided into three stages: regional, provincial and national. **906 farms took part in the eighteenth edition of the All-Poland Competition** – most of them were below 50 hectares in area.

In accordance with the rules, the competition commissions assessed all elements of the working environment as well as the conditions of work and life of persons on a farm. The National Labour Inspectorate’s employees conducted almost 700 visitations to farms at all stages of the competition. The farms of the finalists in the eighteenth All-Poland “Safe Farm” Competition were visited and assessed by the Central Competition Commission, composed of representatives of the co-organisers.

In 2021 the farm of **Małgorzata and Marek Borkowski from Warmińsko-mazurskie Province was assessed as the safest**. The main prize for the winners was a tractor Ursus C-380 K, 55 KW in power, and a voucher from the Postal Mutual Insurance Association. **The second place was won by Marcin Wasiniewski from Kujawsko-pomorskie Province**, who was honoured by a financial prize from the KRUS President and a voucher from the Postal Mutual Insurance Association. **The third place was won, ex aequo, by the farm of Anna and Tomasz Dudek from Małopolskie Province and the farm of Wioletta and Janusz Mróz from Śląskie Province**. The winners were awarded financial prizes of the Minister of Agriculture and Rural Development and vouchers from the Postal Mutual Insurance Association.

The Chief Labour Inspector awarded a special financial prize to one of the farms for application of innovative solutions which increase work safety. It

otrzymali jako nagrodę główną ciągnik rolniczy Ursus C-380 K o mocy 55 KW oraz voucher od Poczтового Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych. **Drugie miejsce zdobył Pan Marcin Wasiniewski z województwa kujawsko-pomorskiego.** Laureata uhonorowano nagrodą pieniężną Prezesa KRUS oraz voucherem od Poczтового Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych. **Miejsce trzecie, ex aequo, przyznano gospodarstwom Państwa Anny i Tomasza Dudków z województwa małopolskiego oraz Wioletty i Janusza Mrozów z województwa śląskiego.** Laureatów uhonorowano nagrodami pieniężnymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz voucherami od Poczowego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych.

Główny Inspektor Pracy przyznał pieniężną Nagrodę Specjalną dla jednego z gospodarstw za stosowanie innowacyjnych rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo pracy. Otrzymali ją Państwo Anna i Krystian Jakóbczakowie z województwa wielkopolskiego.

Ponadto właściciele 16 gospodarstw uczestniczących w konkursie otrzymali gawertony okolicznościowe oraz zestawy odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej, sfinansowane przez Głównego Inspektora Pracy. Państwowa Inspekcja Pracy ufundowała także nagrody dla laureatów etapów regionalnych i wojewódzkich konkursów.

Uroczysta gala wręczenia nagród odbyła się 29 września 2021 r. w Narodowym Instytucie Kultury i Dziedzictwa Wsi w Warszawie.

was granted to Anna and Krystian Jakóbczak from Wielkopolskie Province.

Moreover, the owners of 16 farms participating in the competition received engraved commemoration plaques as well as sets of working clothes and personal protective equipment, financed by the Chief Labour Inspector. The National Labour Inspectorate also funded prizes for the winners of the regional and provincial stages in the competition.

The official gala during which the prizes were presented took place in the National Institute of Rural Culture and Heritage in Warsaw on 29 September 2021.

7. DANE STATYSTYCZNE DOT. WYPADKÓW PRZY PRACY W ROLNICTWIE, W TYM ICH PRZYCZYN

Poszkodowani w wypadkach przy pracy w rolnictwie wg danych KRUS, GUS i PIP		2021	Przyczyny wypadków
KRUS ¹	Dane dot. wypadków przy pracy rolniczej zgłoszonych do KRUS przez rolników indywidualnych (lub ich rodziny) posiadających uprawnienia do świadczeń z ubezpieczenia społecznego rolników.	Poszkodowani ogółem, w tym: ofiary śmiertelne 12 088, 45	<ul style="list-style-type: none"> niewłaściwy stan podwórza, ciągów komunikacyjnych, placów manewrowych itp. w gospodarstwie rolnym; niewłaściwy stan obiektów budowlanych; niewłaściwy stan maszyn, urządzeń i narzędzi; niewłaściwy stan techniczny drabin, podestów, rusztowań i innych urządzeń pomocniczych wykorzystywanych w gospodarstwie rolnym; niewłaściwy stan ciągów komunikacyjnych (dróg, chodników, itp.) oraz obiektów budowlanych poza gospodarstwem rolnym; niewłaściwe posługiwanie się maszynami, urządzeniami i narzędziami; nieużywanie ochron pracy i urządzeń zabezpieczających; niewłaściwe operowanie kończynami w strefie zagrożenia; niewłaściwy sposób obsługi zwierząt; niekorzystanie lub nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z drabin, podestów i rusztowań podczas pracy na wysokościach.
GUS ²	Dane dot. wypadków przy pracy zgłoszonych do GUS przez zakłady rolne	Poszkodowani ogółem, w tym: ofiary śmiertelne 855, 9	<p>Grupy przyczyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> nieprawidłowe zachowanie się pracownika; niewłaściwy stan czynnika materialnego; niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika; brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym; niewłaściwa organizacja pracy; niewłaściwa organizacja stanowiska pracy.
PIP ³	Dane dot. wypadków zgłoszonych do PIP i badanych w zakresie prawidłowości zastosowanych środków profilaktycznych	Poszkodowani ogółem, w tym: ofiary śmiertelne 67, 16	<ul style="list-style-type: none"> brak urządzeń zabezpieczających; brak środków ochrony zbiorowej; brak instrukcji prowadzenia procesu technologicznego; brak instrukcji obsługi maszyn i urządzeń; brak nadzoru nad pracownikami; niewłaściwa koordynacja prac zbiorowych; tolerowanie, przez osoby sprawujące nadzór, odstępstw od przepisów i zasad bezpiecznej pracy; brak szkolenia w zakresie instruktażu stanowiskowego; dopuszczenie do pracy pracownika z przeciwwskazaniami lekarskimi lub bez badań lekarskich; niewłaściwa eksploatacja maszyn i urządzeń; lekceważenie zagrożeń (ryzykowne zachowania); nieznajomość zagrożenia oraz niedostateczna koncentracja nad wykonywanymi czynnościami; przechodzenie, przejeżdżanie lub przebywanie w miejscach niedozwolonych; nieużywanie przez pracownika środków ochrony indywidualnej; niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika.

1 dane KRUS (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego)

2 dane wstępne GUS dotyczą sekcji PKD 01 Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; dane dotyczą wypadków zgłoszonych w danym roku

3 dane PIP dotyczą sekcji PKD 01 Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; dane dotyczą wypadków zaistniałych w danym roku zbadanych przez organy PIP (stan na 29.03.2021 r.)

7. STATISTICAL DATA ON WORK ACCIDENTS IN FARMING, INCLUDING THEIR CAUSES

Victims of work accidents in farming according to the data of Agricultural Social Insurance Fund (KRUS), Statistics Poland (GUS) and National Labour Inspectorate (NLI)			2021	Accident causes
KRUS ¹	Data on accidents in farming work, reported to KRUS by private farmers (or their families) entitled to receive benefits from social insurance for farmers.	Total number of victims, including fatal ones	12 088, 45	<ul style="list-style-type: none"> poor condition of a farmyard, communication routes, manoeuvring areas, etc. on farms; poor condition of farm buildings; poor condition of machines, equipment and tools; poor technical condition of ladders, platforms, scaffolding and other ancillary structures used on farms; poor condition of communication routes (roads, pavements, etc.) and buildings located outside farms; incorrect operation of machines, equipment and tools; failure to use protective devices; incorrect movement of limbs in the danger zone; incorrect handling of farm animals; failure to use or an incorrect way to ascend and descend ladders, platforms and scaffolding during work at heights.
GUS ²	Data on work accidents reported to GUS by farming companies	Total number of victims, including fatal ones	855, 9	<ul style="list-style-type: none"> incorrect behaviour of a worker; improper condition of a material agent; improper wilful behaviour of a worker; lack, or improper use, of a material agent; incorrect work organisation; incorrect organisation of a workstation.
PIP ³	Data on work accidents reported to the NLI and examined in terms of correctness of the applied preventive measures	Total number of victims, including fatal ones	67, 16	<ul style="list-style-type: none"> lack of protective devices; lack of collective protective measures; lack of instructions on how to conduct a technological process; lack of instructions on how to operate machines and equipment; lack of supervision of workers; incorrect coordination of team work tasks; connivance of the supervising personnel for breaches of rules and regulations of safe work; no training in the form of workstation instructions; allowing a worker to perform work despite medical counter-indications or without medical examinations; incorrect operation of machines and equipment; neglecting hazards (risky behaviour); ignorance of the hazard and paying insufficient attention to the performed activities; walking, driving or staying in prohibited areas; failure to use personal protective equipment by a worker; improper wilful behaviour of a worker.

1 Data of the Agricultural Social Insurance Fund.

2 Preliminary data of the Statistics Poland (GUS) refer to PKD section 01: Farming, forestry, hunting and fishing; the data of GUS comprise accidents reported in the specific year.

3 The NLI's data refer to PKD section 01: Farming, forestry, hunting and fishing and they comprise accidents that occurred in the given year and were examined by the NLI inspectors (status as at: 29.03.2021).

www.pip.gov.pl